

2030 Érd, Emil utca 28.

Tel/Fax:23/369-381

Mobil:06-20-950-9073, 06-20-503-2328

E-mail:gyarmati.tamas@gyarimag.hu,info@gyarimag.hu

Honlap: www.gyarimag.hu

Lucerna

A pillangósvirágú szálastakarmány-növények közül nálunk a szántóföldön a lucerna termesztése a legfontosabb, amelyet elsősorban a kiváló termőképességének, a hosszú élettartamának és jó takarmányértékének köszönhet. A takarmánybázisban betöltött szerepén túl a lucerna (és minden évelő pillangós) felértékelődik a növénytermesztés rendszerében mint a talajt nitrogénben gazdagító növény. A lucerna gyökerén élő Rhizobium-baktériumok megkötik a légköri nitrogént, így ezzel biztosítják a lucerna N-igényének jelentős részét. Felértékelődik továbbá mint talajszerkezetet javító kultúra. Gyökérszete kiterjedt és mélyre hatoló. A lucerna takarmányként történő hasznosítása sokirányú. Így szénakét, zöldként, szilázs és szenázs készítése után, valamint lisztnek és különféle pelletnek feldolgozva egyaránt lehetséges. Elsődleges hasznosítása a tömegtakarmány termelés. Vetési idő: Március elejétől április végéig, augusztus közepétől szeptember 10-ig. Sortávolság: Gabona, vagy dupla gabona sortávra vetik.

Vetés mélysége: 3-4 cm

Vetőmagnorma: 25 kg/ha

Tápió lucerna

Termesztésben igen kedvelt bevált régi lucernafajta. 6-7 évig állományban maradva is igen nagy zöldtermést ad. 1967- ben minősítette az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet. Magyarország vetésterületének 1/3-át teszi ki. Betegségekkel szemben igen ellenálló és fagyűrő képessége is kiváló. Rendkívül akklimatizálódó fajta. Felálló bokorformát mutató takarmánylucerna.

Virágzási ideje közepes. A populáció többnyire egyöntetű, a sötét ibolya virágszirmú egyedek 7-21%-os, a tarka virágúak pedig 6-9%-os gyakorisággal fordulnak elő.

Növénymagassága:

1. Kaszáláskor 77 cm
2. Kaszáláskor 82 cm
3. Kaszáláskor 66 cm
4. Kaszáláskor 62 cm

Zöldtermés: 88 tonna/ha

Száranyagtermés: 18 tonna/ha

Fehérjetermés: 3824 kg/ha

Fehérjeszázalék: 21,6%

Lucerna – Hunor 40

Minősítés éve: 1989.

Jó állóképességű, kiegyenlített fajta. Levélszíne középzöld, a levéllemez széle fogazott, alakja elliptikus. Levél-szár aránya 44:56-49:51. Szára világoszöld, antociános. Virágszíne világos lila, sötétkék, de fehér is előfordulhat.

Ezermagtömege: 2-2,4 g.

Extenzív viszonyok mellett is gyors fejlődésű, a Kisvárdai és Kisvárdai-1 fajtánál nagyobb termőképességű és jobb magkötő képességű fajta. Hervadásos betegségekkel szembeni ellenállóképessége a Kisvárdai és Kisvárdai-1 fajtánál job, a Szarvasi 2-höz hasonló. Szárazságtűrése jó, tél- és fagyállósága igen jó. A tavaszi és a kaszálások utáni sarjadzása jobb, mint a Kisvárdainak és a Kisvárdai 1-es fajtáknak. A Hunor 40-nek jó a perzisztenciája, még a negyedik évben is zárt állományt alkot. Az öntözést jelentős többlethozammal hálálja meg. A Hunor 40 az ország egész területén eredményesen termesztethető. A többi fajtával szembeni előnye elsősorban mészből szegény, savanyú homoktalajon mutatkozik meg.

Termőképessége: 10-12 t/ha/év szárazanyag (széna). 3,2-3,7% absz.: nyersfehérje

Anna lucerna

Szára magas, közepesen vastag, világoszöld színű. A keresztmetszete négyszögletes. A levélkék hosszúkas ovális alakúak, enyhén fogazott szélűek. Színük világoszöld. Virágzata sötétlila és kék színű.

Ezermagtömege: 2,2-2,4 g

Virágzási ideje korábbi, mint a legnagyobb vetésterületen termesztett Szarvasi-1-é. A tavaszi és a kaszálások utáni sarjadzási ütem gyors. Szárszilárdsága megfelelő, megdőlésre csak a kaszálások megkésése esetén hajlamos. Hosszú élettartamú, ugyanis a kísérlet 4. Évében ez a fajta érte el a legtöbb szárazanyagtermést. A fertőző hervadással (Verticillium albo-atrum, Fusarium spp.) szembeni szántóföldi rezisztencia jó. A pscudopezizas levélfoltosság valamivel kisebb mértékben fertőzi, mint a Szarvasi-1-es lucernát.

A fajta termesztése elsősorban intenzív feltételek mellett javasolt. Kiváló termőképessége megfelelő műtrágyaadagok kiszórásával nyilvánul meg. Ajánlott műtrágyahatóanyag alaptrágyaként 50-80 kg/ha N, 300-360 kg/ha P O és 160- 280 kg/ha K, O. A második évtől fejtrágyázás szükség szerint. A nagyadagú műtrágya hatékonysága mésztrágyázással növelhető.

Szarvasi AS-1

Állami elismerés éve: 1995.

Középvastag szárú, jó szár-levél arányú, levélzete középzöld színű. Virágzata közép-lila és lila árnyalatú, közepesnél erőteljesebb fejlődésű. Csigák 2-3 kanyarulatúak, 6-8 magot tartalmaznak.

Ezermag súlya: 2-2,2 g.

Kaszálás után gyorsan sarjadzik. Szántóföldi perzisztenciája kiváló. Öntözött, intenzív körülmények között 4 évig, extenzív körülmények között 5-6 évig termeszthető. Fagyállósága jó, szárazságtűrő. 35-40 napos kaszálási fordulóiban ad legtöbb szárazanyagtermést. Fehérje termése a virágzás kezdetén, kékbimbós fejlettségben való betakarításkor a legtöbb. Magtermése Alacsony humusz és N-tartalmú talajokon javasolt. 200-400 kg/ha magtermés érhető el időjárástól függően. Magfogást késői kaszálás után (május 20-25) vagy előrehozott harmadik növedékből javasolt. (Első kaszálás május 5-10, a második növedék május 25- június 5.)

Szarvasi AS-3

Középvastag, kissé antociános szárú, megdőlésre kevésbé hajlamos. Középzöld levelű, kissé recés, hosszúkás alakú.

Virágját lila és kék vegyes árnyalatú színei alkotják túlnyomórészt, ezenfelül megtalálhatóak a szürkés és fehér virágok is. Csiga 3-4 kanyarulatú, 8-10 mag található benne.

Felfelé törekvő, vagy részben felálló hajtásrendszerrel rendelkezik, közép magas növekedésű fajta. Tavaszi koraérésre hajlamos, regenerálódási sebessége gyors. Betegségekkel, szárazsággal és hideggel szemben kimondottan ellenálló. Vegetatív fejlődése kitűnő, mely nagyon jó hozamokkal, valamint magas fehérjetartalommal párosul, perzisztenciája jó. Szárszilárdsága megfelelő, hosszú élettartamú fajta (akár 7 év!). A fajta az ország minden egyes területén termelhető, az intenzív termesztési feltételek kimondottan magas hozamot garantálnak. Felhasználása történhet zöldtakarmánynak, szilázsnak, ill. fűfélékkel is jól társítható.

Ezermagsúly: 2,1 – 2,3 g

Vetése: szeptember-októberben, ill. március-áprilisban, időjárástól függvényében

Vetőmagnorma: 25 kg/ha

Danubia

A lucernafajta kiemelkedően jobb teljesítményt ért el a Szarvasi-4-es magyar standard fajtához viszonyítva. A fajta előnyös tulajdonságaként meg kell említenünk a kiváló szárazságtűrést, a maximális télállóságot, ezenfelül a kései őszi nyugvó állapot kialakulását, aminek következtében hosszú a tenyészidő. A fajta többlevelű (multileaf) , melynek köszönhetően a kifejlett lucernanövények zöldbimbós állapotában az egyedek 40%-án megtalálható az egy levélnyélen 5 sőt akár a 7 levélke a hagyományos fajták 3 levelűségével szemben. A többlevelűség tulajdonsága a vegetáció előrehaladtával nő és teljes virágzásban akár a lucernatövek 60%-án észrevehető. Ez kimagaslóan jobb szár-levél arányt és ezzel arányosan meglehetősen magasabb nyersfehérje termést eredményez. Sarjadási ereje jóval felülmúlja minden más lucernafajtáét, nagyon gyorsan fakad még igen száraz, aszályos feltételek között is.

Olimpia lucerna

Állami elismerése: 2006.

Közepes-magas növénymagasságú, felálló növekedési formájú, vékony szárú, leveles típusú, túlnyomóan kékvirágú (tarkavirágú, sárga- és fehérvirágú növények is előfordulnak a fajta-populációban) lucernafajta.

Kiváló fehérjehozamú fajta. Szárazanyag termése a hivatalos kísérletekben 4 év alatt összesen: 61,9 t/ha (15,5 t/ha/év). Fehérje termése a vizsgált 4 évben összesen: 12,4 t/ha (3,6 t/ha/év). Magas fehérje- tartalmú (23 %). Télállósága, szárazságtűrése kiváló. Maghozama közepes-jó. A felszínhez közel dúsabban elágazó és egyben mélyrehatoló gyökérzete révén jobban hasznosítja a talaj kisebb tápanyag- és vízkészletét. Nemesítése savanyú, gyenge termékenységű homok- és erdőtalajokon folyt, ezért alkalmas ilyen talajokon történő eredményes termesztésre is.

Termesztése gyenge termékenységű homoktalajokon, erdőtalajokon és lejtős, erodált, sekély termőrétegű és savanyú talajokon is eredményes. Jó termékenységű és kötött talajokon is versenyképes, nagy- és jó minőségű termést adó fajta. Megfelelő agrotechnikával képes 5-6 éves élettartamra.

Az OLIMPIA lucernafajta tavaszi tiszta telepítése javasolt. Tavaszi telepítés biztonsága a csapadék nagyobb valószínűsége miatt jobb. Nyárvégi telepítés előnye a következő évi nagyobb termés és a gyomosodás is kisebb kockázatot jelent. Ennek ellenére csak akkor válasszuk a nyárvégi telepítést, ha a keléshez szükséges nedvességet biztosítani tudjuk a talajban (vízmegőrző talajművelés, öntözés). Önmagában történő (tiszta) telepítés esetén nemcsak a telepítés biztonsága, de a lucerna várható termése is növelhető. A lucerna tiszta telepítése általánosan javasolható nemcsak nyárvégi, de tavaszi telepítésben is.

Vetőmagnorma: 20 kg/ha (10 millió csíra),

Vetés mélység: 1,5- 2 cm, gabona sortávolságra (12-15 cm).